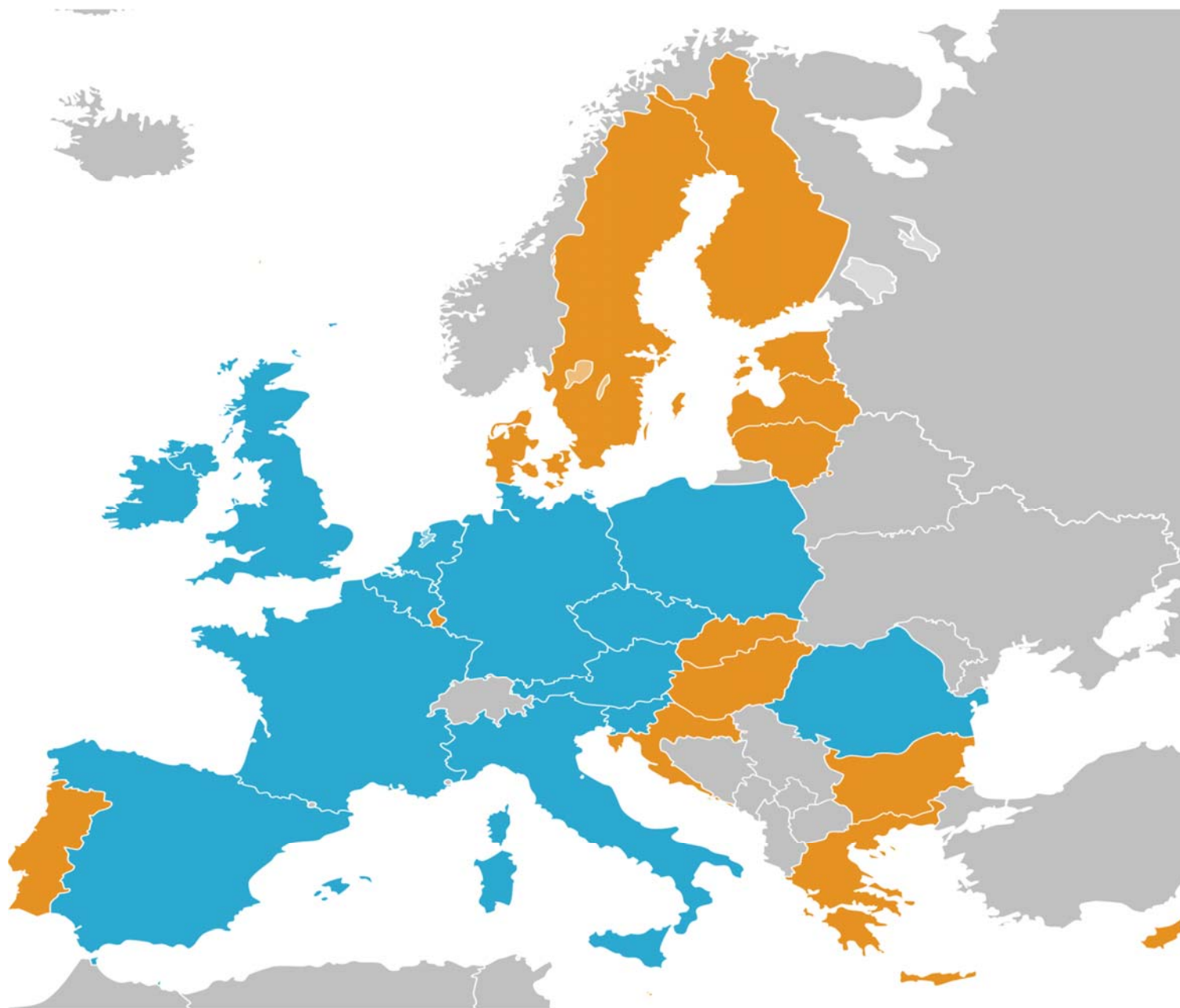

Camera Deputaților

Departamentul pentru studii parlamentare și politici UE

Direcția pentru Uniunea Europeană

**CONTROLUL PARLAMENTAR ASUPRA
PROCESULUI DECIZIONAL DE LA
NIVELUL UNIUNII EUROPENE**

Cuprins

I. CONTROLUL PARLAMENTAR ASUPRA PROCESULUI DECIZIONAL LA NIVELUL UNIUNII EUROPENE	2
A. PREZENTARE GENERALĂ	2
B. TEMEIUL JURIDIC	3
1. CADRUL CONSTITUȚIONAL NAȚIONAL	3
2. CADRUL GENERAL EUROPEAN	3
3. CADRUL GENERAL NAȚIONAL	6
I. ETAPELE DE PARCURS SI OBIECTIVELE DE AVUT ÎN VEDERE LA EXAMINAREA DOCUMENTELOR UNIUNII EUROPENE	8
A. ACTELE ELABORATE DE COMISII	11
1. COMISIILE PERMANENTE	11
2. COMISIA PENTRU AFACERI EUROPENE	11
II.DIRECTIA PENTRU UNIUNEA EUROPEANA (DUE)	15
A. CINE SUNTEM?	15
B. CUM SUNTEM ORGANIZAȚI ?	16
C. CUM SPRIJINIM ACTIVITATEA DE EXAMINARE PARLAMENTARĂ	16
D. ALTE ACTIVITĂȚI ÎN DOMENIUL AFACERILOR EUROPENE	18
E. TRANSPARENȚĂ ȘI ACCESUL LA DOCUMENTE	18

I. CONTROLUL PARLAMENTAR ASUPRA PROCESULUI DECIZIONAL LA NIVELUL UNIUNII EUROPENE

„În temeiul principiului cooperării loiale, Uniunea și statele membre se respectă și se ajută reciproc în îndeplinirea misiunilor care decurg din tratate.”

Tratatul privind Uniunea Europeană - art. 4 alin. (3).

A. PREZENTARE GENERALĂ

Intrarea în vigoare a *Tratatului de la Lisabona* la 1 decembrie 2009 a reprezentat o nouă etapă în procesul „...de creare a unei uniuni tot mai profunde între popoarele Europei în cadrul căreia deciziile se iau cu respectarea deplină a principiului transparenței și cât mai aproape cu putință de cetățeni,, (art.1 din Tratatul privind Uniunea Europeană).

Acest tratat a adus o inovație și în ceea ce privește creșterea rolului parlamentelor naționale la nivelul UE , pe de o parte, pentru înlăturarea deficitului de legitimitate al UE, iar pe de altă parte, pentru ca parlamentele naționale să contribuie în mod activ la buna funcționare a Uniunii. Așadar, în art.12 din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE) sunt enumerate următoarele prerogative:

- informarea lor de către instituțiile UE și primirea de notificări privind proiectele de acte legislative ale Uniunii, în conformitate cu Protocolul privind rolul parlamentelor naționale în cadrul Uniunii Europene;
- verificarea respectării principiului subsidiarității în conformitate cu procedurile prevăzute în Protocolul privind aplicarea principiilor subsidiarității și proporționalității;
- participarea, în cadrul spațiului de libertate, securitate și justiție, la mecanismele de evaluare a punerii în aplicare a politicilor Uniunii în acest spațiu; implicarea în controlul politic al Europol și în evaluarea activităților Eurojust;
- participarea la procedurile de revizuire a tratatelor UE;
- informarea lor cu privire la cererile de aderare la UE;
- participarea la cooperarea interparlamentară dintre parlamentele naționale și Parlamentul European, conform Protocolului privind rolul parlamentelor naționale în cadrul Uniunii Europene.

Concomitent cu implicarea mai profundă a parlamentelor naționale se urmărește consolidarea legitimității democratice a UE și transparența activităților la nivelul UE (art.10 TUE).

B. TEMEIUL JURIDIC

1. Cadrul constituțional național

Revizuirea Constituției României, în anul 2003, a creat cadrul constituțional necesar aderării la Uniunea Europeană. Temeiul juridic pentru controlul parlamentar în domeniul afacerilor europene este reprezentat de art.111, art.112 și art.148, în special alin.(4) și (5)¹. Textele constituționale prevăd, pe de o parte, obligația Guvernului de a informa Parlamentul (să răspundă la întrebările, interpelările legislativului, să participe la lucrările sale, *să informeze despre proiectele actelor cu caracter obligatoriu înainte ca acestea să fie supuse aprobării instituțiilor UE*), iar pe de altă parte, să garanteze ducerea la îndeplinire a obligațiilor rezultate din actul aderării de către Parlament, în calitate sa de „*organ reprezentativ suprem al poporului român și unica autoritate legiuitoare a țării*” (art. 61 alin.(1) din Constituție), dar și de către guvern, Președintele României și autoritatea judecătorească.

De asemenea, „*...reglementările comunitare cu caracter obligatoriu au prioritate față de dispozițiile contrare din legile interne, cu respectarea prevederilor actului de aderare*” (conform aceluiași art.148 alin.(2)). Se consacră așadar principiul primatului, o caracteristică unică a dreptului Uniunii Europene, care nu introduce o ierarhie între constituțiile naționale și dreptul unional, ci constituie numai o cerință esențială pentru eficiența și aplicarea uniformă a acestuia din urmă.

2. Cadrul general european

Tratatele Uniunii Europene

Dispoziții referitoare la rolul parlamentelor naționale se regăsesc în articolele 5, 12, 48 și 49 din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE), articolele 69, 70, 71, 85, 88 și 352 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), în Protocolul nr. 1 privind rolul parlamentelor naționale în UE și Protocolul (nr. 2) privind aplicarea principiilor subsidiarității și proporționalității, anexate tratatelor.

¹ Parlamentul realizează un control asupra acțiunii guvernului (în Consiliul UE) dar și prin mecanismele create de tratate și prin dialogul politic cu Comisia Europeană.

Articolele și protocoalele menționate mai sus vizează următoarele aspecte în legătură cu parlamentele naționale:

- rolul specific în asigurarea respectării principiului subsidiarității (art. 5 din TUE, art. 69 TFUE); în acest sens, Protocolul (nr. 2) introduce un mecanism de control al principiului subsidiarității, oferind parlamentelor naționale posibilitatea de a-și exprima punctul de vedere cu privire la nerespectarea principiului subsidiarității de către proiectele de acte legislative din domeniile de competență partajată;
- participarea la procedurile de revizuire a tratatelor: dreptul de a fi notificat asupra oricărei inițiative a Consiliului European de activare a clauzelor pasarele (trecerea de la votul cu unanimitate la votul cu majoritate calificată, în Consiliu, sau trecerea de la procedura legislativă specială, la procedura ordinară) și, respectiv, de a se opune unei asemenea decizii (art. 48 TUE);
- dreptul de a fi notificat în legătură cu cererile de aderare la Uniunea Europeană (art. 49 TUE);
- dreptul de a fi informat despre conținutul și rezultatele evaluărilor privind punerea în aplicare a politicilor Uniunii în domeniul libertății, securității și justiției (art. 70 TFUE);
- dreptul de a fi informat în legătură cu lucrările comisiei permanente formate în cadrul Consiliului, pentru a asigura promovarea și întărirea cooperării operaționale privind securitatea internă (art. 71 TFUE) ;
- implicarea în monitorizarea politică a Europol și în evaluarea activităților Eurojust (art. 85 și 88 TFUE);
- dreptul de a fi notificat cu propuneri pentru o decizie ce influențează aspecte ale dreptului familiei cu implicații transfrontaliere, care ar putea face subiectul actelor adoptate prin procedura legislativă ordinară și dreptul de a se opune unei asemenea decizii (art. 81 TFUE) ;
- dreptul de a i se atrage atenția asupra propunerilor adoptate în baza art. 352 TFUE;
- dreptul de a fi informat de către instituții și de a li se trimite proiecte de acte legislative europene, cum ar fi rezoluțiile legislative și pozițiile Consiliului, ordinea de zi și procesele-verbale ale reuniunilor Consiliului, rapoartele anuale ale Curții de Conturi, cât și rapoartele anuale ale Comisiei în aplicarea art. 5 TUE (Protocoalele (nr. 1) și (nr.2)) ;

- rolul specific în configurarea organizării și promovării în mod curent și eficient a cooperării interparlamentare împreună cu Parlamentul European (Protocolul (nr. 1)).

Pe lângă cele menționate trebuie cunoscut faptul că art. 10 TUE consacră principiul democrației participative, menționează că reprezentanții în Consiliul UE și Consiliul European răspund în mod democratic în fața parlamentelor naționale proprii sau a cetățenilor acestora.

Mecanismul de control al principiului subsidiarității prevăzut în Protocol (nr. 2)

Parlamentele naționale asigură respectarea principiului subsidiarității, în conformitate cu procedura prevăzută în Protocolul (nr. 2), anexat tratatelor - cunoscută drept „*mecanism de control al subsidiarității*”. Procedura este următoarea :

- Comisia înaintează parlamentelor naționale proiectele de acte legislative ori modificate;
- orice parlament național sau orice Cameră a unui parlament național poate trimite Comisiei Europene, în termen de opt săptămâni de la data transmiterii unui proiect de act legislativ, un *aviz motivat* în care să *menționeze considerentele nerespectării principiului subsidiarității* de către proiectul în cauză;
- fiecare parlament național deține două voturi (în cazul unui sistem parlamentar bicameral, fiecare din cele două Camere are câte un vot).

„Cartonașul galben”

- Proiectul de act legislativ trebuie revizuit atunci când avizele motivate reprezintă cel puțin o treime din totalul voturilor alocate parlamentelor naționale. În cazul unui proiect trimis, în temeiul art. 76 TFUE, acest prag reprezintă un sfert din totalul voturilor. Într-o astfel de situație Comisia Europeană poate decide menținerea, modificarea sau retragerea propunerii. Decizia Comisiei trebuie motivată.

„Cartonașul portocaliu”

- Atunci când avizele motivate privind nerespectarea principiului subsidiarității reprezintă cel puțin o majoritate simplă a voturilor alocate parlamentelor naționale, proiectul trebuie reexaminat. Ulterior, Comisia Europeană poate decide menținerea, modificarea sau retragerea propunerii. Dacă se alege menținerea propunerii, Comisia va trebui să justifice, într-un aviz motivat, considerentele

pentru care a apreciat că propunerea respectă principiul subsidiarității, luând în considerare avizele exprimate de parlamentele naționale.

3. Cadrul general național

Tratatul de aderare

În anul 2005, Parlamentul României a adoptat legea pentru ratificarea Tratatului de aderare a României la Uniunea Europeană, devenită Legea nr. 157 din 24 mai 2005². Articolul 1 din tratatul de aderare prevede că *„România devine, prin prezentul, membru al Uniunii Europene. (...) Prezentul tratat se ratifică de Înaltele Părți Contractante în conformitate cu normele lor constituționale”* (art. 4).

Legea privind cooperarea dintre Parlament și Guvern în domeniul afacerilor europene, devenită Legea nr. 373/2013³

Legea aprobată în anul 2013 a fost inițiată cu scopul de a institui instrumentele necesare cooperării dintre legislativ și executiv în domeniul afacerilor europene, dar și de a consolida rolul Parlamentului în procesul decizional european. Deși tratatele nu conțin recomandări în ceea ce privește mecanismele ce trebuie instituite la nivel național pentru a se exercita controlul asupra executivului, o lege era necesară pentru a avea *„...o reglementare unitară și clară care să asigure un mecanism real de cooperare între executiv și legislativ, eficient din punct de vedere al resurselor, flexibil, dar care să permită totodată participarea sistematică a legislativului la ansamblul problematicii legate de procesul decizional european și controlul activității Guvernului în cadrul instituțiilor UE”*⁴.

Legea instituie procedura de lucru între Parlament și Guvern, procedura de informare a Parlamentului în legătură cu reprezentarea României în Consiliu și Consiliul European, precum și instrumentele prin care se realizează aceste acțiuni (mandatul general, rezerva de examinare parlamentară, concilierea textelor divergente din hotărârile celor două Camere, introducerea unei acțiuni în fața Curții de Justiție a UE pentru încălcarea principiului subsidiarității). Au fost instituite forme de control *pre-legislativ* și *post-legislativ* (*ex-ante*, *ex-post*). Totodată, legea a întărit poziția

² Publicată în Monitorul Oficial al României, partea I, nr.465 din 1 iunie 2005.

³ Legea nr.373/2013 a fost publicată în Monitorul Oficial al României, partea I, nr.820 din 21 decembrie 2013. Înainte de aprobarea acestei legi Camera Deputaților a adoptat Hotărârea nr.11/2011, publicată în Monitorul Oficial al României, partea I, nr.292 din 27 aprilie 2011 care a stabilit procedura de lucru și mecanismul decizional pentru exercitarea controlului parlamentar asupra proiectelor de acte legislative ale UE, în temeiul prevederilor Tratatului de la Lisabona privind rolul parlamentelor naționale.

⁴ Din expunerea de motive.

Parlamentului dându-i posibilitatea, în mod explicit, să-și exercite prerogativele stabilite la nivel european.

Regulamentul Camerei Deputaților

Parlamentele naționale sunt actori importanți în procesul de punere în aplicare a dreptului Uniunii Europene prin participarea la procesul de luare a deciziilor în sensul examinării opțiunilor politice la nivel național și european și al exercitării controlului asupra executivelor naționale. Exercitarea controlului se realizează în conformitate cu normele constituționale și cu legile aplicabile în plan național.

Regulamentul Camerei Deputaților, republicat⁵, cuprinde un capitol nou referitor la *controlul parlamentar asupra procesului decizional la nivelul Uniunii Europene* (art. 160 – 185).

Textul actual stabilește că acest control se va face în următoarele forme:

- participarea la formarea poziției României față de propunerile Uniunii Europene, care se adoptă în Consiliul Uniunii Europene, selectate de Camera Deputaților pentru examinare parlamentară, prin analiza fondului propunerilor și emiterea unor observații și recomandări privind opțiunile de politici și a unor recomandări privind completări sau modificări ale unor prevederi;
- exercitarea prerogativelor prevăzute de Protocolul (nr. 2) anexat TUE și TFUE privind mecanismul de alertă timpurie destinat controlului ex ante al subsidiarității de către parlamentele naționale;
- participarea la formarea poziției României în Consiliul European, prin adoptarea unor propuneri privind mandatul pe care delegația României intenționează să-l prezinte;
- asigurarea îndeplinirii de către Guvern a obligațiilor sale față de Parlament;
- exercitarea prerogativelor cu privire la acțiunile adresate Curții de Justiție a Uniunii Europene, referitoare la încălcarea principiului subsidiarității;
- exercitarea altor prerogative prevăzute de tratate și destinate acțiunii parlamentelor naționale.

De asemenea, sunt definiți termenii și expresiile uzuale și este expusă procedura de punere în aplicare, precum și documentele finale emise după examinarea actelor UE. În secțiuni separate sunt menționate procedurile de schimb de informații și documente

⁵ Republicare în Monitorul Oficial al României, partea I, nr.326 din 13 mai 2015.

între Camera Deputaților și Guvernul României, modul cum se verifică realizarea obligațiilor Guvernului, depunerea unei acțiuni a Camerei Deputaților în fața Curții de Justiție a Uniunii Europene.

I. ETAPELE DE PARCURS ȘI OBIECTIVELE DE AVUT ÎN VEDERE LA EXAMINAREA DOCUMENTELOR UNIUNII EUROPENE⁶

Parlamentele naționale primesc **Programul anual de lucru al Comisiei Europene** pentru anul care urmează.

La Camera Deputaților, selecția documentelor se face anual, imediat după adoptarea Programului de lucru anual al Comisiei Europene, sau ori de câte ori Uniunea Europeană propune un act legislativ sau un act fără caracter legislativ pe care Camera Deputaților îl consideră relevant pentru a fi supus examinării (art. 165).

Proiectele Uniunii Europene sunt examinate la nivelul Camerei Deputaților din punct de vedere al fondului propunerii sau al respectării principiului subsidiarității în cazul propunerilor de acte legislative (art. 162).

Comisia pentru afaceri europene (CAE), în colaborare cu Direcția pentru Uniunea Europeană (DUE), face o selecție a propunerilor din Programul de lucru anual al Comisiei Europene, în vederea întocmirii listei de propuneri prioritare⁷. De asemenea, aceeași comisie centralizează propunerile primite de la comisiile permanente de specialitate, adăugând, dacă este cazul, proiectele de acte normative ale Uniunii Europene pentru care Guvernul României elaborează mandate generale, și transmite apoi Biroului permanent, în vederea aprobării, lista finală cu propunerile prioritare (art. 166 și art. 167).

Săptămânal, CAE înaintează Biroului permanent al Camerei Deputaților proiectele primite de la Uniunea Europeană, menționându-le pe cele din lista de propuneri prioritare, selectate pentru examinare (art. 169).

La rândul său, Biroul permanent al Camerei Deputaților transmite lista cu toate proiectele de acte legislative sau fără caracter legislativ ale Uniunii Europene tuturor comisiilor permanente de specialitate, precum și la CAE, menționându-le pe cele selectate și aprobate pentru examinarea respectării principiului subsidiarității, respectiv

⁶ Conform Regulamentului Camerei Deputaților, republicat, în anul 2015.

⁷ Selecția se realizează pe baza consultării prealabile cu comisiile permanente de specialitate.

pentru examinarea fondului documentului (art. 170).

Regulamentul Camerei Deputaților prevede situația în care agenda comisiilor permanente este foarte încărcată și nu vor putea cuprinde procesul de examinare și audieri pentru documentele cu care au fost sesizați pe fond și/sau pentru subsidiaritate. În acest caz, comisiile permanente pot solicita Biroului permanent, cu avizul CAE, schimbarea termenelor inițiale pentru examinarea unor proiecte de acte legislative sau fără caracter legislativ; sunt prevăzute proceduri pentru situația în care o comisie nu a fost sesizată sau când se poate solicita neînceperea examinării (cu motivare) (art. 170 alin. 2 și art. 172, alin. 2 și 3).

Atât comisiile permanente, cât și CAE pot decide să examineze și alte propuneri legislative sau fără caracter legislativ decât cele aflate în lista de priorități pe care au întocmit-o CAE și DUE.

Stabilirea caracterului propunerii

- Sunt supuse examinării parlamentare proiectele de acte legislative și proiectele de acte fără caracter legislativ ale Uniunii Europene selectate în funcție de relevanța lor. Acestea pot fi examinate din punct de vedere al fondului.
- Proiectele de acte legislative ale Uniunii Europene sunt examinate din punct de vedere al respectării principiului subsidiarității, dacă este cazul, și din punct de vedere al fondului propunerii respective.

Verificarea temeiului juridic al propunerii legislative și identificarea obiectului

- Această verificare permite stabilirea tipului de competențe; categoria competențelor exclusive ale UE exclude controlul parlamentar sub aspectul principiului subsidiarității.
- Examinarea temeiului juridic poate conduce și la alte informații importante pentru actul în cauză (tipul de act legislativ, procedura adoptării actului de către legiuitorul UE).

**Examinarea pentru
verificarea respectării
principiul subsidiarității**

- în domeniile care nu sunt de competența sa exclusivă, UE intervine numai dacă și în măsura în care obiectivele acțiunii preconizate **nu pot** fi realizate satisfăcător nici de SM, nici la nivel central, regional și local, dar, datorită dimensiunilor și efectelor acțiunii preconizate, pot fi mai bine realizate la nivelul UE.

Identificarea în motivarea inițiatorului propunerii a criteriilor aferente:

- insuficiența acțiunii naționale,
- testul necesității, respectiv plusul de valoare al acțiunii la nivelul UE,
- aspectele transnaționale;
- respectarea drepturilor fundamentale.

**Examinarea pentru
verificarea respectării
principiul proporționalității**

- acțiunea Uniunii, în conținut și formă, nu depășește ceea ce este necesar pentru realizarea obiectivelor tratatului.

- Identificarea existenței unui echilibru între obiectivul propus și acțiunile menite să-l atingă și stabilirea caracterului necesar, adecvat pentru acțiunea la nivelul UE. Se pot avea în vedere: opțiunile identificate de Comisia Europeană, sarcina financiară, administrativă etc. impusă statelor membre prin viitorul act legislativ al UE în comparație cu obiectul propus, existența unei marje de decizie cât mai mare lăsată statelor membre, gradul de armonizare (minimă, maximă) etc.

Examinarea pentru
evaluarea fondului
propunerilor legislative

Sunt analizate opțiunile și recomandările privind completări sau modificări ale unor proiecte de acte legislative sau fără caracter legislativ.

A. ACTELE ELABORATE DE COMISII

Transmiterea documentelor europene se realizează **simultan** către toate comisiile permanente (art. 170).

În cadrul procesului de examinare a documentelor UE, comisiile pot organiza dezbateri, audieri, schimburi de idei pentru a-și completa informațiile care să conducă la elaborarea unui proiect de opinie documentat și legitim.

Atât CAE, cât și comisiile permanente de specialitate stabilesc oportunitatea **desemnării unui raportor** pentru fiecare proiect de act legislativ sau fără caracter legislativ supus examinării parlamentare. Raportorul sau deputatul, membru al CAE, desemnat de către aceasta din urmă, prezintă proiectul de hotărâre a Camerei Deputaților, în ședința de plen (art. 57, art. 164 alin. 1 și 2)

1. Comisiile permanente

Comisiile permanente sunt sesizate pentru:

- a. examinarea fondului** unor proiecte de acte legislative sau fără caracter legislativ – comisiile vor redacta un **proiect de opinie** care cuprinde observații și recomandări asupra fondului propunerii și, dacă este cazul, asupra respectării principiilor subsidiarității și proporționalității de către un act legislativ al Uniunii Europene, pe care îl transmit CAE pentru finalizarea examinării;
- b. examinarea din perspectiva conformității cu principiile subsidiarității și proporționalității** - în cazul în care se constată respectarea sau nerespectarea principiului subsidiarității de către un act legislativ, se va redacta un **proiect de opinie**, cuprinzând toate observațiile și recomandările și se va transmite către CAE, pentru integrarea și redactarea opiniei sau a avizului motivat, după caz (art. 173 alin. 1 și 2).

2. Comisia pentru afaceri europene

În conformitate cu dispozițiile Regulamentului Camerei Deputaților, CAE, în urma examinării proiectelor de opinii transmise de comisiile permanente de specialitate și a concluziilor rezultate în cadrul propriilor dezbateri, adoptă, după caz, următoarele documente:

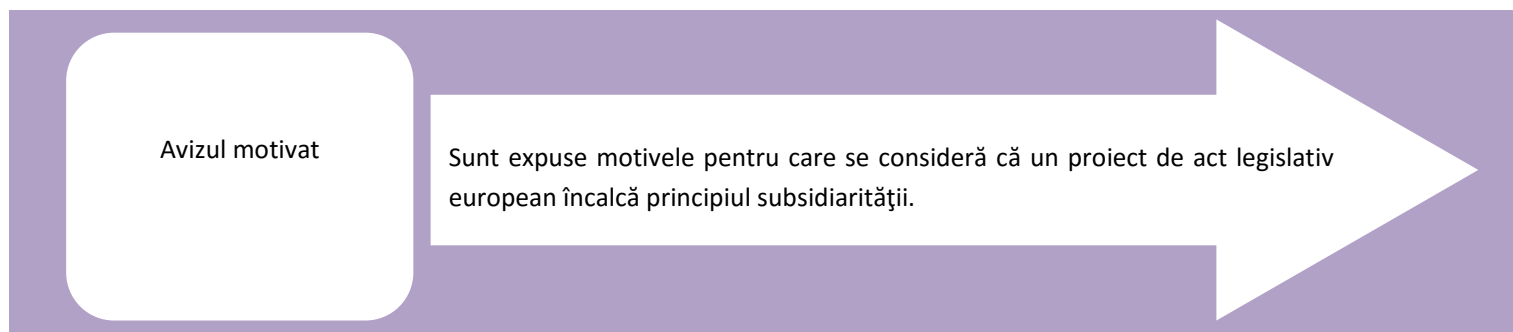
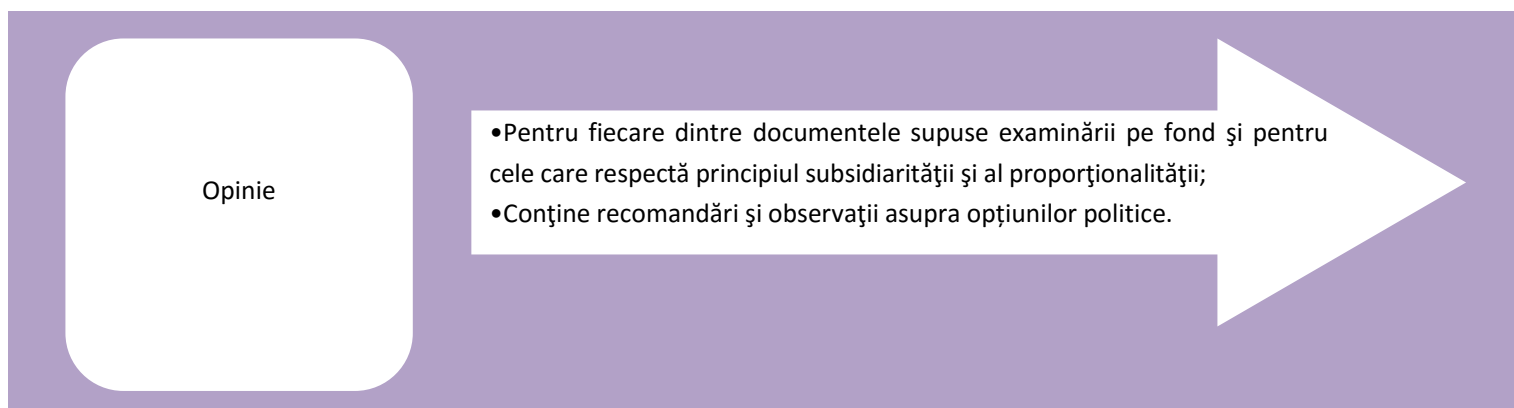
- a. aviz motivat** pentru **nerespectarea principiului subsidiarității** de către un act legislativ al Uniunii Europene, în care sunt expuse motivele;

- b. **opinie**, care cuprinde observații și recomandări privind completări sau modificări ale unor prevederi, în urma **analizei fondului** sau a constatării **respectării principiului subsidiarității și proporționalității** de către proiectele de acte legislative ale Uniunii Europene.

Tot CAE este cea care redactează **proiectul de hotărâre a Camerei Deputaților de adoptare a avizului motivat sau a opiniei** pe care le transmite Biroului permanent al Camerei Deputaților spre aprobare în vederea înscrierii pe ordinea de zi a Camerei Deputaților (art 175).

Proiectul de hotărâre are ca obiect aprobarea unui aviz motivat prin care se constată încălcarea principiului subsidiarității de către un proiect de act legislativ al Uniunii Europene, ori aprobarea unei opinii, în cazul examinării pe fond sau când se constată respectarea principiului subsidiarității.

Hotărârea Camerei Deputaților, având ca obiect avizul motivat sau opinia se publică în Monitorul Oficial al României, partea I, și se încarcă de către DUE pe site-ul Camerei Deputaților și pe platforma IPEX (art. 176 alin. 1 și 2).

UE (Comisia Europeană, Parlamentul European, Consiliul UE) transmite documentele europene pe care Camera Deputaților le selectează în vederea examinării lor. Selecția se face anual, imediat după adoptarea Programului de lucru anual al Comisiei Europene sau ori de câte ori Uniunea Europeană propune un act legislativ sau un act fără caracter legislativ, pe care Camera Deputaților îl consideră relevant pentru a fi supus examinării.

Prin intermediul DUE, Camera Deputaților primește acte legislative sau fără caracter legislativ, precum și scrisorile de sesizare pentru documentele la care s-a inițiat procedura pentru testul subsidiarității și al proporționalității. DUE în colaboare cu CAE selectează comisiile care ar putea fi interesate și sesizate pe domeniile de specialitate și întocmește o listă cu termenele și tipul examinării, pe care o transmite Biroului permanent al Camerei Deputaților spre aprobare.

După aprobare, lista se transmite tuturor comisiilor permanente, inclusive la CAE.

Comisiile permanente decid agenda, în concordanță cu termenele stabilite, pentru examinarea documentelor și organizează dezbateri și audieri. Comisiile permanente sesizate redactează un **proiect de opinie** care cuprinde observații și recomandări asupra **fondului propunerii** și, dacă este cazul, asupra respectării **principiilor subsidiarității și proporționalității** de către un act legislativ al Uniunii Europene, pe care îl transmit la CAE pentru finalizarea examinării.

În situația în care se constată **nerespectarea principiului subsidiarității** de către un act legislativ, vor redacta un **proiect de opinie**, cuprinzând observațiile și recomandările privind acest fapt.

CAE, în urma examinării **proiectelor de opinie** transmise de comisiile permanente de specialitate și a concluziilor rezultate în cadrul propriilor dezbateri, adoptă, după caz, următoarele documente:

- **aviz motivat pentru nerespectarea principiului subsidiarității** de către un act legislativ al Uniunii Europene, în care sunt expuse motivele;
- **opinie**, care cuprinde observații și recomandări privind opțiunile de politici și recomandări privind completări sau modificări ale unor prevederi, în urma **analizei fondului** sau al **respectării principiilor subsidiarității și proporționalității** de către un act legislativ al Uniunii Europene.

De asemenea, CAE redactează **proiectul de hotărâre al Camerei Deputaților de adoptare a avizului motivat** sau al **opinie** pe care le îl transmite Biroului permanent spre aprobare în vederea înscrierii pe ordinea de zi a Camerei Deputaților, pentru adoptare.

DUE transmite poziția Camerei Deputaților instituțiilor UE, reprezentantului permanent al Camerei la PE și Guvernului. Hotărârile Camerei Deputaților sunt încărcate în [baza de date care cuprinde documentele rezultate din derularea procedurii de examinare parlamentară](#) și pe platforma [IPEX](#), și este transmisă și publicată în Monitorul oficial, partea I.

După terminarea examinării, CAE și comisiile permanente urmăresc întreaga evoluție a procesului de negociere în cadrul instituțiilor Uniunii Europene și documentele succesive care pot fi adoptate în cursul acestui proces, iar în cazul unor evoluții sau modificări semnificative privind un proiect de act legislativ sau un proiect de act fără caracter legislativ, pot sesiza și solicita Biroului permanent redeschiderea examinării pentru fond (art. 177 și art. 178).

Totodată, în cadrul concilierii prevederilor cu conținut divergent din hotărârile celor două camere (Senat și Camera Deputaților), în situația în care Guvernul României solicită Parlamentului o hotărâre comună asupra aceleiași propuneri a Uniunii Europene, CAE colaborează împreună cu comisia corespondentă de la Senat și transmite Biroului permanent al Camerei Deputaților o opinie pentru modificarea hotărârii în cauză, convenită cu Senatul, respectându-se aceleași proceduri. În cazul în care CAE și comisia corespondentă de la Senat nu realizează un acord asupra tuturor punctelor în divergență, comisiile sesizează Birourile permanente ale celor două Camere, în vederea organizării unei dezbateri în plenul reunit (art. 180).

În cadrul schimbului de informații și documente între Camera Deputaților și Guvernul României, CAE transmite o serie de documente specifice în vederea desfășurării procesului de examinare a proiectelor europene⁸.

Pentru realizarea obligațiilor Guvernului privind informarea Camerei Deputaților și preluarea punctelor de vedere ale acesteia sau a Parlamentului în mandatul de negociere pentru Consiliul Uniunii Europene, CAE întocmește note de evaluare⁹ a gradului de conformare a Guvernului la obligațiile stabilite de lege. În cazul în care consideră că obligațiile Guvernului nu au fost îndeplinite, CAE poate solicita structurilor guvernamentale abilitate să completeze sau să modifice datele, documentele sau poziția națională de negociere în Consiliu, propusă de Guvern. Totodată, CAE poate sesiza Biroul permanent al Camerei Deputaților în cazul în care nu a primit răspuns la solicitarea sa (art. 182).

⁸ Documente specifice: lista cu documente prioritare selectate din Programul de lucru anual al Comisiei Europene; notificări în legătură cu declanșarea examinării parlamentare, redeschiderea examinării parlamentare; hotărârile Camerei Deputaților; 5. hotărâri ale Parlamentului asupra prevederilor din hotărâri ale celor două Camere având conținut divergent; documente în legătură cu asigurarea îndeplinirii de către Guvern a obligațiilor sale față de Parlament; documente privind acțiunea în anulare, formulată în fața Curții de Justiție a Uniunii Europene pentru încălcarea principiului subsidiarității; alte informații sau documente privind poziții adoptate de Camera Deputaților față de acțiuni ale Uniunii Europene, sau solicitate de către Guvern, în aplicarea Legii nr. 373/2013.

⁹ Notele de evaluare vor identifica documentele și informațiile care lipsesc, calitatea documentelor și a informațiilor, gradul în care au fost preluate în mandatul Guvernului pentru Consiliul Uniunii Europene, punctele de vedere ale Camerei Deputaților referitoare la fiecare prevedere din hotărârea Camerei Deputaților sau a Parlamentului

În conformitate cu art. 183 din Regulamentul Camerei Deputaților, membrii CAE pot depune la Biroul permanent un proiect de hotărâre a Camerei Deputaților având ca obiect formularea unei acțiuni în fața Curții de Justiție a Uniunii Europene pentru încălcarea principiului subsidiarității de către un act legislativ al Uniunii Europene aflat în vigoare¹⁰. Hotărârea Camerei Deputaților se adoptă cu votul majorității deputaților prezenți și se comunică imediat Guvernului României, în vederea declanșării procedurii de reprezentare în fața Curții de Justiție a Uniunii Europene.

II. DIRECȚIA PENTRU UNIUNEA EUROPEANĂ (DUE)

A. CINE SUNTEM?

Direcția pentru Uniunea Europeană :

- ✓ oferă consultanța necesară sprijinirii activităților derulate în cadrul procedurilor de examinare parlamentară a documentelor Uniunii Europene;
- ✓ realizează informarea publică privind politicile și legislația Uniunii Europene;
- ✓ asigură materialele documentare necesare pentru delegațiile Camerei Deputaților care participă la reuniuni interparlamentare cu tematică europeană;
- ✓ realizează, în cooperare cu Direcția studii și documentare legislativă, activități legate de calitatea Camerei Deputaților de membru al Centrului european pentru cercetare și documentare parlamentară (ECPRD);
- ✓ face propuneri pentru Programul anual de relații externe, potrivit domeniului de competență al Direcției pentru Uniunea Europeană;
- ✓ gestionează bazele de date cu documente referitoare la politicile și legislația Uniunii Europene;
- ✓ organizează cursuri de pregătire în domeniul politicilor și legislației Uniunii Europene pentru personalul din Camera Deputaților care are atribuții legate de UE;
- ✓ organizează seminarii cu participare națională și internațională pe teme legate de Uniunea Europeană.

¹⁰ În temeiul art. 8 din Protocolul nr. 2 privind aplicarea principiilor subsidiarității și proporționalității, anexat TUE și TFUE și al art. 263 din TFUE.

B. CUM SUNTEM ORGANIZAȚI ?

Această direcție are în structura sa următoarele compartimente:

- Biroul documentare, analiză și examinare parlamentară;
- Centrul de baze de date UE și IPEX.

C. CUM SPRIJINIM ACTIVITATEA DE EXAMINARE PARLAMENTARĂ

Principala activitate a direcției este asigurarea expertizei necesare pentru examinarea propunerilor Uniunii Europene aflate în perioada de negociere la instituțiile europene.

1. **Încărcăm în baza de date a Camerei Deputaților și pe platforma IPEX**, după ce mai întâi sunt prelucrate, stocate și postate, proiectele de acte legislative/nelegislative europene primite de la instituțiile UE și trimise parlamentelor naționale, materialele provenite în urma examinării documentelor europene de la comisiile permanente și de la CAE, precum și a documentelor finale ale procesului de examinare din Camera Deputaților.

2. **Realizăm lista** privind proiectele de acte legislative și a proiectelor de acte fără caracter legislativ ale Uniunii Europene propuse spre examinare Camerei Deputaților.

3. **Repartizăm documentele** pe comisiile de specialitate interesate potrivit obiectului specific al documentului.

4. **Oferim sprijin** în derularea procesului de exercitare a controlului parlamentar asupra documentelor primite de la UE (întocmirea adreselor de sesizare pentru comisiile permanente și Biroul Permanent în ceea ce privește examinarea documentelor, amânarea termenelor de examinare, menținerea legăturii constante cu funcționarii parlamentari de la comisii cu responsabilități în domenii, actualizarea fișei electronice pentru fiecare document cu etape parcurse ș.a.).

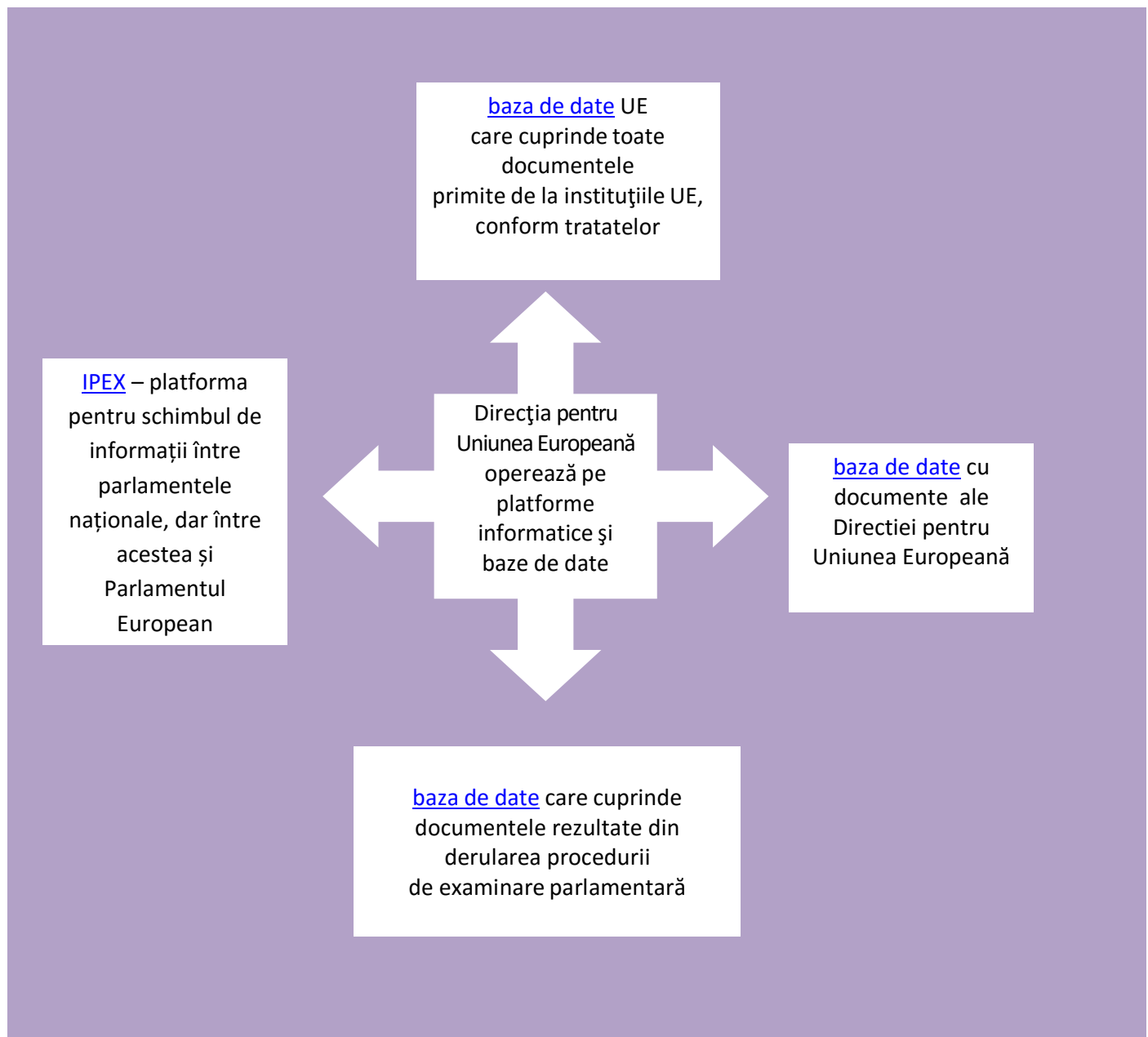
5. **Redactăm fișele de informare** pentru documentele selectate și transmise la comisiile permanente și CAE, pentru care s-a declanșat una dintre procedurile prevăzute de Legea 373/2013 și de Regulamentul Camerei Deputaților, care sunt examinate din punct de vedere al respectării principiului subsidiarității și proporționalității, dacă este cazul, și din punct de vedere al fondului propunerii.

6. **Redactăm documente de notificare și solicitare adresate Guvernului României** de către Camera Deputaților, în conformitate cu Legea 373/2013 privind cooperarea dintre Parlament și Guvern în domeniul afacerilor europene.

7. **Transmitem actele adoptate prin hotărâri** ale Camerei Deputaților către

președinții Comisiei Europene, al Consiliului și al Parlamentului European, reprezentantului permanent al Camerei Deputaților la Parlamentul European, precum și Guvernului României.

8. **Realizăm traducerea** din/în limbile engleză și franceză a documentelor din domeniul de competență al Direcției pentru Uniunea Europeană.

D. ALTE ACTIVITĂȚI ÎN DOMENIUL AFACERILOR EUROPENE

Elaborăm documente, care se pot regăsi în publicații săptămânale sau periodice, cum ar fi: Politici și orientări europene: [sinteza](#) și [agenda](#) activităților instituțiilor Uniunii Europene.

De asemenea, realizăm broșuri, studii, analize, buletine de informare, ghiduri din proprie inițiativă sau la cerere.

Pregătirea materialelor documentare (a dosarului/intervenției/punctajului) pentru participarea deputaților la reuniuni internaționale cu tematică europeană, la cerere.

E. TRANSPARENTĂ ȘI ACCESUL LA DOCUMENTE

Activitatea DUE poate fi urmărită pe pagina Camerei Deputaților - secțiunea „Serviciile Camerei Deputaților”, „Departamentul de studii parlamentare și politici UE”, rubrica „[Direcția pentru Uniunea Europeană](#)”.

Date de contact:

Adresa e-mail: politiciue@cdep.ro

Tel: 021. 414. 21.51

Fax: 021. 414. 20. 86